صلاح از ما چه می‌جویی که مستان را صلا گفتیم
به دور نرگس مستت، سلامت را دعا گفتیم
در میخانه‌ام بگشا که هیچ از خانقه نگشود
گرت باور بُوَد‌وَر نه، سخن این بود و ما گفتیم

مهمانی غزل

میزبان: ملا هادی سبزواری
عنوان: امداد توان کرد

تا کی ز غمت ناله و فریاد توان کرد؟
ز افتاده به کُنج قفسی یاد توان کرد؟
آغوش و کنار از تو نداریم توقع
از نیم نگاهی دل ما شاد توان کرد
رخش ستم این قدر نباید که بتازی
گیرم که به ما این همه بیداد توان کرد
زاهد چه دهی پند که ما ز می لعلش
نی همچو خرابیم که آباد توان کرد
ای آن که به دست تو سر رشته خلقی است
یک رشته به پا طایری آزاد توان کرد
ای نور خدا گویم اگر سوء ادب نیست
دیگر ز کجا مثل تو ایجاد توان کرد؟
جانی و دلی، روح روانی همه آنی
از مشت گلی این همه بنیاد توان کرد
آورد هجومی به سرم خیل هوسی
ساقی به یکی ساغرم امداد توان کرد
یک ره ننمودی نظر اسرار حزین را
گم کرده رهی را به ره ارشاد توان کرد

همسفر با منصور ضابطیان در زادروز «ناصرخسرو»

گفت‌وگوی خراسان با نویسنده و مجری محبوب درباره فوت و فن‌های پختن یک سفرنامه لذیذ با چاشنی ماجراجویی

اکرم انتصاری – از قدیم گفته‌اند «بسیار سفر باید، تا پخته شود خامی»؛ این مصرع که آن را شیخ اجل، سعدی شیرازی سروده، نشان‌دهنده اهمیت سفر و کسب تجربه فردی و اجتماعی در زندگی بشر است. در شمار چهره‌های تاریخ ادبیات ایران، شاعرانی بوده‌اند که با وجود رنج سفر در گذشته، اهل یک‌جا نشینی نبوده، زحمت سفر را به جان خریده‌اند و در کتاب‌هایشان از تجربه‌های خود در سفر نوشته‌اند. ناصرخسرو قبادیانی، شاعر دوره غزنوی، یکی از این چهره‌هاست. کتاب سفرنامه او، گزارشی از یک سفر هفت‌ساله از مرو به نیشابور، بسطام، ری، قدس، مکه، بلخ و... است. این سفرنامه سال‌ها پیش توسط شارل شفر، به زبان فرانسوی ترجمه شد. امروز، ۹ ذی‌القعده، طبق گزارش بسیاری از مورخان، سالروز تولد ناصرخسرو، کهنه سفرنامه‌نویس کشورمان است؛ همین مناسبت باعث شد تا با منصور ضابطیان که یکی از هم‌صنفان ناصرخسرو در روزگار ماست، درباره اهمیت سفرنامه و سفرنامه‌نویسی گفت‌وگو کنیم. ضابطیان نویسنده کتاب‌های سفرنامه «مارک‌وپلو»، «چای نعنا»، «برگ اضافی»، «موآ» و...، این روزها مشغول اجرای برنامه «محاکات» است که از شبکه دو سیما روی آنتن می‌رود.

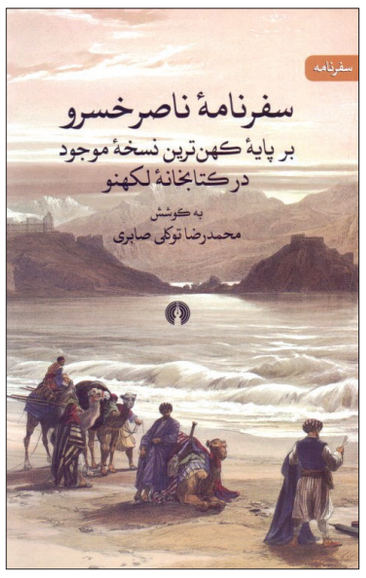

سفرنامه‌نویسی از دوره ناصرخسرو تا به امروز چه تغییراتی داشته است؟

آثار ادبی که متولد می‌شوند رنگ و بوی زمانه خودشان را دارند. همان‌طور که در دوره ناصرخسرو سفرنامه‌ها مطابق با آن زمان و چیزهایی موردنظر سفرنامه‌نویس بوده است که شاید الان در روزگار ما، خیلی موردنظرمان نباشد. این نکته نشانه این است که همه این‌ها رنگ‌مایه‌ای از دوران خودشان را دارند. طبیعتاً هرقدر جلوتر آمدیم، بر اساس این که برای انسان آن دوره چه چیزی جذاب بوده است، شکل سفرنامه‌ها تغییر می‌کند. اگر بخواهم یک مثال امروزی در مقیاس کوچک‌تر بزنم، خودم هستم که مطالبی که در سفرنامه‌های اولم می‌نوشتم، مثلا ۱۵ تا ۲۰ سال پیش، اصلا شبیه سفرنامه‌های امروزم نیست. یعنی در آن دوره، چیزهایی برایم جالب بود که الان وقتی برمی‌گردم و به آن‌ها نگاه می‌کنم، می‌پرسم چرا در آن دوره این موضوع برایم جذاب بوده است؟! بنابراین با عبور از زمان و مکان، آن‌چه برای نویسنده اهمیت دارد، تغییر پیدا می‌کند.

سفرنامه‌نویسی هم مانند فیلم‌نامه‌نویسی و داستان‌نویسی ارکان مشخصی دارد که سفرنامه‌نویس باید پیرو آن باشد؛ درباره این ارکان توضیح دهید.

بله. مهم‌ترینش این است وقتی شما سفرنامه می‌نویسید، بیش از هر چیز باید به مخاطب‌تان فکر کنید و این که بتوانید با مخاطب ارتباط لازم را برقرار کنید. طبیعتاً این موضوع، قواعد خاص خودش را دارد. مخاطب‌شناسی در این حوزه مهم می‌شود. دیگر این که چه زبانی را به کار بگیرید یا چه نکاتی را بنویسید که برای مخاطب هدف، جالب باشد.

در سفرنامه‌نویسی متکی به برنامه‌ریزی هستید یا از آن دست نویسنده‌هایی محسوب می‌شوید که به استقبال بداهه‌ها می‌روند؟

اساس اولیه هر سفری، مبتنی بر برنامه‌ریزی است؛ ولی من معمولاً از ماجراجویی بیشتر استقبال می‌کنم و دوست دارم در سفرنامه اتفاق‌هایی را بنویسم که خیلی برنامه‌ریزی‌شده نبوده است. اغلب سفرنامه‌هایم بر اساس تجربه‌گرایی است؛ یعنی چیزی که شما یک‌دفعه با آن برخورد می‌کنید و انتظارش را نداشتید.

مدرن شدن شکل ارتباطات و افزایش آگاهی مردم، کار را برای سفرنامه‌نویسی که قصد دارد بکر بنویسد، سخت نمی‌کند؟

نه؛ چون به این بستگی دارد از چه زاویه‌ای بخواهد نگاه کند و چه چیزی را بخواهد بنویسد. طبیعتاً اگر بخواهید نگاهی مبتنی بر معماری، آثار باستانی و طبیعت داشته باشید، مطمئناً درباره این موارد کتاب‌های زیادی نوشته شده است؛ ولی وقتی بخواهید با نگاه تجربه‌گرا و بر اساس برخوردهای اجتماعی بنویسید، خب، این در هر دوره و زمانی، مبتنی بر این که چه کسی، چه فرد دیگری را در سفر ملاقات می‌کند، متفاوت است و تغییر می‌کند.

سفرنامه سعدی هم به همین دلیل تا امروز خواندنی مانده و موفق بوده است؟

سعدی هم جامعه دوران خودش را دیده است و آدم‌ها در سفرنامه‌اش مهم بوده‌اند. برای او سفر بهانه‌ای بود تا آدم‌های مختلف را ملاقات کند، درباره‌شان بنویسد و از آن‌ها حکمت بیاموزد.

ویژگی‌های یک سفرنامه خوب در چه مباحثی خلاصه می‌شود؟

در درجه اول این که بتواند چیزی را به عنوان دیتا یا اطلاعاتی که خواننده شما نمی‌داند، در اختیارش بگذارد. در درجه دوم این که جدا از اطلاع‌رسانی، بازبانی که مناسب آن است، نوشته شده باشد. در هر صورت، مخاطب باید سفرنامه‌های مختلف را بخواند و تجربه کند تا بتواند مانند یک فیلم‌باز یا کتاب‌باز، انتخاب‌های خوبی داشته باشد.

موسیقی

شهرام ناظری و یک اجرای آنلاین تازه

شهرام ناظری خواننده برجسته موسیقی ایران، در همکاری با گروه کوارتت کرونوس سانفرانسیسکو، به صورت آنلاین قطعه «کاووکی» را اجرا کرد. به گزارش موسیقی ما، «کاووکی» اولین پروژه مشترک ناظری در همکاری با این گروه است که از سال ۲۰۲۰ آغاز شد تا در جشنواره سالانه گروه کرونوس اجرا شود. این قطعه توسط صهبا امینی کیا تنظیم شده و نگاه متفاوتی به این اثر موسیقی جاودانه کُردی است. صهبا امینی کیا، آهنگ‌ساز معاصر ایرانی مقیم شهر سانفرانسیسکو است و قطعات موسیقی‌اش به‌طور گسترده در سراسر جهان توسط گروه‌های مختلف و ارکسترهای کلاسیک و نوین نواخته می‌شود.

تشکر دونده معروف اسپانیایی از چاوشی

ایوان فرناندز، دونده اسپانیایی است که چند سال پیش در یک مسابقه جهانی دو و میدانی، به نفر اول که به اشتباه گمان می‌کرد از خط پایان عبور کرده است، کمک کرد تا مقام نخست را به دست بیاورد. به گزارش ایران‌آرت، چندی پیش، محسن چاوشی با انتشار پستی این حرکت شرافتمندانه را مورد توجه قرار داد و حالا پستی که چاوشی به اشتراک گذاشته با واکنش ایوان فرناندز مواجه شده است. فرناندز پیامی را خطاب به محسن چاوشی نوشته که در آن آمده است: «دوست خوبم، جسارت بنده را برای فرستادن این پیام ببخشید، من سعی دارم از دوست شما «محسن چاوشی» تشکر کنم؛ یکی از آخرین پست‌های ایشان در مورد داستان شخصی من بود. آشنایی با افرادی مثل شما خوب است، او (محسن چاوشی) برای من، هر آن‌چه یک دوست واقعی باید دارا باشد را دارد.»

ادبی

غزلیات حافظ در آینه اشعار آلمانی

کتاب «غزلیات عاشقانه حافظ در آینه اشعار آلمانی» نوشته ناصر کنعانی، از ایرانیان مقیم آلمان، توسط انتشارات «نویمان-کونیگهازن» در این کشور منتشر شد. به گزارش مهر، این کتاب که در ۶۶۳ صفحه و به زبان آلمانی نوشته شده است، ۲۵ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۰ منتشر شد. در این کتاب آمده است: «حافظ مشهورترین و محبوب‌ترین شاعر غزل‌سرای فارسی زبان است. وی با شعرهای خود الهام‌بخش نسل‌های جدیدی از شاعران ایرانی شد. حافظ محبوبیت بیشتری نسبت به سایر شاعران مشرق‌زمین در فرهنگ و ادبیات آلمانی دارد. تاکنون شعرهای وی بیش از ۳۰ بار به طور کامل یا منتخب، به آلمانی ترجمه شده است. بسیاری از شاعران بنام آلمانی، مانند گوته و برخی شاعران معاصر، از شعر عاشقانه او الهام گرفته‌اند». این اثر دربرگیرنده سخنان ۱۲۶ شاعر آلمانی‌زبان قرون ۱۹، ۲۰ و ۲۱ است. این شاعران قبلاً اشعار حافظ را ترجمه کرده یا با الهام از آن، اشعار جدیدی برای آهنگ‌سازان سروده بودند. گفتنی است ناصر کنعانی پیش از این، کتابی با عنوان «حافظ، بزرگ‌ترین غزل‌سرای فارسی زبان» را هم به زبان آلمانی تألیف کرده بود.

نویسنده‌ها دولت را کمیته امداد نبینند!

رضا امیرخانی، منتقد و نویسنده معتقد است باید قوانین صنفی و اقتصادی به افراد، به‌ویژه شاعران و نویسنده‌ها آموزش داده شود تا در دوران کهن‌سالی دچار مشکل نشوند. به گزارش خبرآنلاین، این نویسنده باور دارد بخش اعظمی از مشکلات اقتصادی هنرمندان به‌خاطر نداشتن سواد اقتصادی درست است. او در پاسخ به این پرسش که موضوعی که خلأ آن در جامعه هنرمندان احساس می‌شود، چیست؟ می‌گوید: «به گمان من موضوع اصلی در کشور ما، آموزش سواد اقتصادی و سواد مالی در دوره‌های ابتدایی تحصیل است. فقدان سواد مالی در مشاغلی که کمتر با اقتصاد نسبت دارند، در میان‌سالی و کهن‌سالی، مشکلات عدیده‌ای را موجب می‌شود. به گمان من پیش از آن که با نگاه کمیته امدادی، از دولت متوقع باشیم، باید در نهادهای صنفی هنرمندان، مسائل کاربردی نظیر قراردادها با ناشران و تهیه کنندگان آثار هنری، همچنین نوع تعامل با رسانه‌ها و سایر فضاهایی که هنرمند با آن‌ها نسبت دارد، آموزش داده شود». این داستان‌نویس ادامه می‌دهد: «بسیاری از مشکلات نویسندگان به قراردادهایی که ندیده امضا کرده و بدون علم به مفاد آن، درباره‌اش تصمیم گرفته‌اند، مربوط می‌شود. این تصمیم‌ها در جوانی تأثیر زیادی در زندگی نویسندگان ندارند، اما در دوره میان‌سالی و کهن‌سالی، می‌توانند ضربه جبران‌ناپذیری را به نویسنده وارد کنند». امیرخانی توضیح می‌دهد: «این که یک نویسنده به برنامه‌ای تلویزیونی دعوت شود و از آبدارچی برنامه تا تهیه کننده و راننده از این برنامه سود مالی داشته باشند، اما مهمان برنامه هیچ سودی از آن نبرد، یعنی ضعف ساز و کار اقتصادی وجود دارد».

آموزش

عکاس خودتان باشید

گوشی‌های هوشمند، گجت‌هایی همه فن حریف هستند. عکاسی با تلفن همراه سبب شده است که دیگر برای ثبت خاطرات خود، نیاز مند قرض گرفتن دوربین از بقیه یا درخواست از آن‌ها به منظور ثبت عکس از خود نباشید؛ برای ثبت خاطرات یا عکس گرفتن از یک سوژه جالب کافی است گوشی هوشمندتان را از جیب بیرون بیاورید. گرفتن عکس از زوایای منحصر به فرد، سبب نقش بستن آن در ذهن بیننده خواهد شد. با این کار، یک دید کاملا متفاوت و وهم‌آلود از سوژه به تماشاچی می‌دهید. بیشتر کاربران هنگام عکاسی با گوشی، گجت را به صورت افقی رو به روی شیء یا فرد مدنظر نگه می‌دارند؛ یادتان باشد با توجه بیشتر به زاویه، یک تصویر کاملا خاص و به یادماندنی ثبت خواهید کرد. دو عکس روبه‌رو دید خوبی از چشم‌اندازهای عکاسی کاملا متفاوت ارائه می‌کنند. می‌توانید آسمان را پس‌زمینه قرار دهید و آن را تبدیل به فضای منفی عکس خود کنید. این تکنیک در یکی از عکس‌ها دنبال شده است. روش دیگر، قرارگیری بالاتر سوژه است. برخلاف عکس گرفته شده از هواپیما، در تصویر دوم دوربین کاملا به صورت عمودی روی فرد متمرکز نشده است و کمی زاویه دارد.

درباره سوتلانا الکسیویچ، نویسنده رمان مشهور «زمزمه‌های چرنوبیل»

خانم نویسنده؛ آغازگر ژانر «رمان-سند» در ادبیات جهان

یادداشت ادبی
منوچهری

دو سال پیش همین موقع‌ها سریال پنج قسمتی چرنوبیل نُقل محافل فرهنگی شده بود؛ سریالی که در قالب یک درام تاریخی، فاجعه نیروگاه اتمی چرنوبیل را در آوریل ۱۹۸۶، روایت می‌کرد. سازندگان این سریال محبوب و پرطرفدار، برای ساخت اثرشان به سراغ کتابی مستند و معتبر از این ماجرا، یعنی «زمزمه‌های چرنوبیل»، نوشته سوتلانا الکسیویچ، نویسنده اهل بلاروس رفته بودند؛ کتابی که خیلی‌ها معتقدند خواندنش از دیدن سریال تأثیرگذارتر است. در خبرها آمده بود که سوتلانا الکسیویچ که در سال ۲۰۱۵ موفق به کسب نوبل ادبیات شد، نشان افتخار دولت آلمان را هم دریافت کرده است. به این بهانه از گونه (ژانر) ابداعی این نویسنده یعنی رمان-سند و دیگر آثار او نوشته‌ایم که در ادامه خواهید خواند.

■ زمزمه‌های چرنوبیل چطور نوشته شد؟

سوتلانا الکسیویچ، نویسنده و روزنامه‌نگار اهل بلاروس را، مبدع گونه (ژانر) رمان-سند یا «رمان جمعی» می‌دانند؛ گونه‌ای که بر اساس مدارک و اسناد معتبر، یک ماجرا را از زبان چندنفر و در قالب رمان روایت می‌کند. این نویسنده برای نوشتن معروف‌ترین اثرش یعنی «زمزمه‌های چرنوبیل»، بیش از ۱۰ سال، با حدود ۵۰۰ شاهد این فاجعه، از آتش‌نشان و پرستار و پزشک گرفته تا سیاستمدار و فیزیک‌دان و... گفت‌وگو و پس از جمع‌آوری اطلاعات، شروع به نوشتن رمان کرد. خانم نویسنده در سال ۲۰۱۵ نوبل ادبیات را گرفت که یکی از عوامل اصلی‌اش رمان چندصدایی «زمزمه‌های چرنوبیل» بود. این کتاب، شرح غم‌انگیز مشکلات روحی و جسمی افرادی است که تحت تأثیر فاجعه اتمی چرنوبیل قرار گرفتند؛ به‌عبارتی، این کتاب بیشتر روایت روزهای بعد از فاجعه است. «زمزمه‌های چرنوبیل» در کشور ما، تا به حال شش‌بار ترجمه شده است.

■ دیگر آثار خانم نویسنده

از معروف‌ترین آثار الکسیویچ می‌توان به «جنگ چهره زنانه ندارد» اشاره کرد که بر اساس داستان‌های ضبط‌شده زنان شوروی که در جنگ جهانی دوم شرکت کرده بودند، نوشته شده است. این کتاب را عبدالمجید احمدی، در سال ۹۵ از روسی به فارسی برگرداند. «صداهای شوروی از جنگ افغانستان» نیز از دیگر آثار الکسیویچ است که این کتاب هم مانند «زمزمه‌های چرنوبیل»، به سبک رمان-سند نوشته شده. او در این باره گفته است که آثار دانیل گرانین و الس اداموویچ که درباره محاصره لنینگراد نوشته شده، در نوشتن این کتاب به او کمک کرده است. «زمان دست دوم» و «آخرین شاهدان» از دیگر آثار الکسیویچ هستند که همگی به فارسی هم ترجمه شده‌اند.

کپی «مونالیزا» رکورد زد!

هنری

کپی مشهور «مونالیزا»، با رقم عجیب و غریب ۲/۹ میلیون یورو، در یک حراجی پاریس فروخته شد. به گزارش صبا، حتی نمایندگان حراج کریستی هم تصور نمی‌کردند یک کپی نقاشی-هرچند قدیمی-از تابلوی «مونالیزا» داوینچی، به قیمت گزاف ۲/۹ میلیون یورو (حدود ۸۳ میلیارد تومان) فروخته شود. روز جمعه، ۱۸ ژوئن در یک حراجی در پاریس، تابلوی کپی مربوط به نقاشی «مونالیزا» موسوم به «مونالیزای هکینگ»، با این قیمت به فروش رسید. پیش از حراج، تخمین زده می‌شد این تابلوی کپی قدیمی از «مونالیزا» که متعلق به ریموند هکینگ مجموعه‌دار

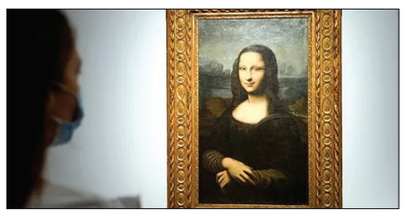

بوده است، بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار یورو یا به صورت تخمینی بین ۲۴۵ تا ۳۶۷ هزار یورو فروخته شود. ریموند هکینگ این تابلوی کپی را در دهه ۵۰ میلادی از یک فروشنده در شهر نیس فرانسه خرید و به همین دلیل به «مونالیزای هکینگ» معروف شد.

بازگشت آقای حکایتی به دنیای قصه‌ها

پیک خبر

بهرام شاه‌محمدلو در تجربه‌ای تازه، در همکاری با فیدیبو، ۳۶ قصه شفاهی و فولکلور ایران و جهان را برای نسل جوان کشور بازخوانی می‌کند. به گزارش فارس، بهرام شاه محمدلو که خاطره خوش قصه‌گویی را در دهه ۶۰ با برنامه «زیر گنبد کبود» در ذهن کودکان آن سال‌ها ساخته است، این بار در همکاری تازه‌اش، ۳۶ قصه ناگفته را به زبانی داستانی برای جوانان امروزی می‌خواند. نویسنده هر ۳۶ قصه این مجموعه، شرمین نادری است که پیش از این، بیش از ۱۵ اثر در قالب کتاب و نمایشنامه از او منتشر شده است. این مجموعه که گرامافون نام دارد، در شب‌های تابستان و به صورت مستمر، در فیدیبو منتشر می‌شود و برای همه کاربران رایگان است.

شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
Mashhad Electric Energy Distribution Co.
آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۰/۱۱
(دو مرحله‌ای)
شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد در نظر دارد تابلو توزیع یک‌طرفه ۱ در ۱۶۰ و ۲ در ۱۶۰ مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید، داوطلبان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به آدرس‌های ذیل مراجعه نمایند:
۱- سامانه تدارکات دولت WWW.SETADIRAN.IR
۲- پایگاه ملی مناقصات http://iets.mporg.ir
۳- سایت معاملات توانیر www.tavanir.org.ir
۴- وب سایت شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد www.Meedc.ir
۵- مشهد- بلوار خیام- شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد- امور تدارکات- اداره خرید کالا- تلفن: ۳۷۶۸۱۰۶۷-۰۵۱
روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد
www.meedc.ir
م/۱۴۰۰۱۷۵۶۸